

פרק 8 - סדר ציבורי

מקורות והגדרות

לוחות 1-3: הלמ"ס

- הרשעה בדין** - כהרשעה נחשב כל חיוב בדין של אדם בהאשמה שהוגשה נגדו בתיק בית משפט אחד.
- סוג עבירה** - פסק הדין ותיק בית משפט יכול לכלול אישום בהפרה של יותר מאשר סעיף חוק אחד. בעיבודים הסטטיסטיים בהם הפרט מיוצג על ידי עבירה אחת, נקבע סוג העבירה לפי סעיף החוק החמור ביותר בהאשמה ובהרשעה כולה, מבחינת העונש המרבי הצפוי לנאשם, בהתאם לחוק ובהתאם לדירוג חומרת קבוצת העבירה, כפי שנקבע על ידי משטרת ישראל. סיווג העבירות:
- עבירות כלפי בטחון המדינה**: בגידה וריגול, מרד והסתה למרד, עבירות על חוקי חירום, הסתננות ומסירת סודות רשמיים.
- עבירות כלפי הסדר הציבורי**: הכשלת עובד ציבור, תקיפה והכשלת שוטר, קטטות והפרעות ברחובות ובמוסדות, איומים, שוחד, התקהלות או התאגדות, מטרד רעש וחסידות דרך, הסגת גבול ועבירות כנגד חוק הכניסה לישראל.
- עבירות כלפי חיי אדם**: רצח, ניסיון לרצח, הריגה, גרימת מוות ברשלנות, איומי רצח והריגה.
- עבירות כלפי גופו של אדם**: חבלה גופנית חמורה, תקיפה, חטיפה, כפייה ומאסר שווא.
- עבירות מין**: אינוס, מעשים מגונים, הפצת מחלות מין, הטרדה מינית.
- עבירות מוסר**: עברות זנות ועבירות סמים.
- עברות רכוש**: שוד, סחיטה, תקיפה לשם גנבה, התפרצות לבתי עסק, מוסדות ודירות, גנבות אופניים או רכב, כייסות וגרימת נזק לרכוש בזדון.
- עבירות מרמה ועבירות כלכליות**: זיוף מסמכים, זיוף כספים ומשיכת שיק ללא כיסוי.
- עבירות מנהליות**: חוקי עזר עירוניים.
- עבירות רישוי**: רישוי נשק ותחמושת, רישוי מלאכות, תעשייה ועסקים, רדיו וטלוויזיה, עבירות תעבורה ועבירות רישוי בנייה לא חוקית.
- מועדות** - החל בשנת 1979, נאשמים ומורשעים בדין ייחשבו כמועדים אם חויבו בדין בשתי הרשעות או יותר עד סוף השנה הנחקרת. נאשמים ומורשעים חדשים נחשבים מי שחויבו בדין עד סוף השנה הנחקרת בהרשעה אחת בלבד, גם אם כללה יותר מאשר עבירה אחת שבגינם הורשעו. מקרים בהם נאשמים הורשעו בדין ובוצעה להם מחיקה של ההרשעה לאחר ביצוע עונשם ייחשבו גם הם כ"חדשים".
- מבוגרים וקטינים (גיל אחריות פלילית)** - הסיווג למבוגר ולקטין נעשה לפי הקריטריונים הבאים: גיל בעת ביצוע העבירה, גיל בעת הגשת כתב אישום, ובית משפט בו נשפט הפרט. קטין נחשב מי ש-2 מתוך 3 הקריטריונים מצביעים על היותו קטין, שאר המקרים ייחשבו כמבוגרים.
- עד 2008 קבע חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) כי אם הנאשם ביצע את העבירה כקטין וביום הגשת כתב האישום היה מבוגר, הוא יישפט כמבוגר. תיקון מספר 14 שהתקבל בשנת 2008 קבע כי נער שביצע את העבירה כקטין וכתב האישום נגדו בגין אותה עבירה הוגש לפני הגיעו לגיל 19, הוא יישפט כקטין.

החל בנתוני שנת 2010, חל שינוי בלוחות 8.1 ו-8.2 והנתונים בהם התקבלו ממערכת המרשם הפלילי החדשה. מערכת זו פותחה ומנוהלת במנהל הטכנולוגיות של משטרת ישראל. ייעודה של המערכת הוא ניהול המרשם הפלילי על פי העקרונות הקבועים בחוק, כולל כללי התיישנות ומחיקת מידע. במסגרת המרשם הפלילי מתועדים ומנוהלים כלל העבירות הפליליות שבוצעו, ההכרעות בגין עבירות אלו והעונשים שנפסקו בגינן. במציאות שקדמה למרשם הפלילי החדש היו פערי מידע בין מערכות המידע השונות בשל בעיות טכניות, כגון: בעיות ממשקים בין מערכות שונות, שינויים בחוק שלא ניתן היה ליישם במערכת הטכנולוגית הישנה וכדומה. לפיכך, הנתונים הוסבו מהמערכת הישנה אל המערכת החדשה. בנוסף, בשונה מהנתונים שהוצגו בשנתונים קודמים, לא נוכו זרים והנתונים כוללים את תושבי הרשות הפלסטינית, תיירים, עובדים זרים ושוהים בלתי חוקיים שגרו בעת ביצוע העבירה בת"א-יפו. **בעקבות שינויים אלו לא ניתן להשוות את נתוני שנת 2010 ואילך, כפי שהם מוצגים בלוחות 8.1 ו-8.2, לנתונים משנים קודמות.**

לוח 4: משרד העבודה והרווחה, שירות המבחן למבוגרים, מחוז ת"א והמרכז

מבוגרים בטיפול - עבריינים מבוגרים (מעל גיל 18) שהופנו במשך השנה על ידי בית-משפט שירות המבחן - לשירות המבחן למבוגרים לחקירה והכנת תסקיר ואו שנידונו לסנקציות עונשיות בפיקוח קצין מבחן.

לוחות 5-7: משטרת ישראל, המטה הארצי, מדור סטטיסטיקה

תיקי חקירה - רישומים של אירועים פליליים שנרשמו במשטרה. תיק חקירה יכול לכלול יותר מאשר אירוע פלילי אחד וכן יותר מאשר עבריין אחד.

פרטי אירוע - הגדרה זו מקבילה לתיקי חקירה (ההגדרה נוספה בשנת 2004).

אי-תביעה - חקירה משטרתית שמסתיימת בלא פתיחת תיק פלילי ובלא רישום פלילי, מאחר שלחשוד אין רישומים קודמים במשטרה, ומאחר שנסיבות העבירה קלות.

חשודים - חשודים שהתגלו בתיקי חקירה במשך השנה. כל חשוד נמנה פעם אחת במשך השנה, על פי העבירה החמורה ביותר שבביצועה הוא חשוד.

החל בשנת 2004 שונתה צורת הצגת הנתונים והם כוללים עתה הן תיקי חקירה (פ"א - פרטי אירוע) והן תיקי אי-תביעה (א"ת). הנתונים שפורסמו בלוחות בשנים קודמות עבור "תיקי חקירה" דומים לנתונים מסוג פרטי אירוע.

לוח 8: הסקר החברתי, הלמ"ס

ראה פרוט על הסקר החברתי בהגדרות פרק 3.

לוח 9: הנהלת בתי המשפט, מד"ע, (מחקר, דו"חות, הערכה)

תיקים עיקריים - לא כולל תיקי בקשות באזרחי ותיקי בקשות בפלילי (כמו דחיית מועד דיון, צו עיכוב יציאה מהארץ).

בית משפט לענייני משפחה - שוכן ברמת גן.